

หลวงพ่อบุญให้ชีวิตใหม่แก่ลูก

สมพร แผลงภู

R10002

บทนำ

ข้อความที่บันทึกต่อไปนี้ เป็นเรื่องส่วนตัวของข้าพเจ้าที่เกิดจากการได้ปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานกับ หลวงพ่อพระราชสุทธินิพนธ์มงคล (จรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเฉพาะตน ขอให้ท่านผู้มีสติปัญญาพิจารณาเอาเอง เพราะไม่มีผู้ใดสามารถบอกได้ว่าเป็นจริงหรือไม่ ข้าพเจ้าผู้มีความรู้น้อย ไม่มีเจตนาอวดอุตริมนุสสรธรรม แต่มีเจตนาจะบันทึกไว้เพื่อเป็นเครื่องบูชาพระคุณของหลวงพ่อบุญ ที่ได้เมตตาช่วยให้ชีวิตหนึ่งได้อยู่สร้างชาติในโลกรมนุษย์นี้ต่อไป โดยไม่ต้องไปเกิดใหม่ให้เสียเวลาพัฒนาการอีกหลายปี ข้าพเจ้าขอโน้มกราบนมัสการบูชาพระคุณของหลวงพ่อบุญพร้อมเครื่องสักการะนี้ด้วยความเคารพอย่างสูงสุด

ข้าพเจ้าเกิดมาในครอบครัวที่มีจิตเป็นกุศล คุณแม่เคยนั่งวิปัสสนากรรมฐานตั้งแต่วัยยังเป็นสาว คุณพ่อมีความรู้ทางธรรมจากการได้บวชเรียนตามวิสัยของลูกผู้ชายสมัยเก่า และได้มีโอกาสฝึกวิปัสสนากรรมฐานกับ หลวงพ่อดำ ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่ออายุครบ ๗๐ ปี ทั้งคุณพ่อและคุณแม่สวดมนต์เก่งมาก ท่านทั้งสองแผ่เมตตาให้ข้าพเจ้าเสมอ เพราะข้าพเจ้าไม่ได้พักอยู่กับท่าน มีโอกาสไปเยี่ยมท่านในเวลาที่หยุดงานเท่านั้น

ข้าพเจ้ามีความเจริญรุ่งเรืองในการศึกษา และการปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีความพอใจ และมีความสุขกับงานที่ทำ แต่ข้าพเจ้ามีคำถาม ถามตนเองอยู่ประการหนึ่งว่า

“พระนิพพานคืออะไร และ จะไปพระนิพพานได้อย่างไร”

เมื่อมีโอกาสไปตามวัดต่าง ๆ ก็จะเข้าไปกราบนมัสการถามพระคุณเจ้าทั้งหลายด้วยความอยากรู้ ไม่ใช่อวดดีแต่ประการใด ก็ได้รับคำตอบมาตามที่ท่านทราบ แต่ข้าพเจ้ายังมองไม่เห็นทาง อาศัยการอ่านหนังสือของหลวงพ่อบุญพุทธทาสภิกขุ (สวนโมกขพลาราม) ทำให้พอมีความรู้ระดับสติปัญญาบ้าง

จนกระทั่งในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ อาจารย์สุวภา ทศสิน และ อาจารย์มาลา วิรุณานนท์ ได้มาชวนข้าพเจ้าไปเรียนพระอภิธรรมมัตถสังคหะ มีทั้งหมด ๙ ปริเฉท ว่าด้วย จิต เจตสิก รูป นิพพาน และวิปัสสนากรรมฐาน ข้าพเจ้าจึงได้ทราบความหมายของพระนิพพาน และมองเห็นทางที่จะดำเนินไปสู่พระนิพพานได้ มีความซาบซึ้งในปัญญาของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ที่รู้แจ้งเห็นจริงนำอัครจริยบัณฑิต

พบอุปฌาย์อาจารย์

เมื่อข้าพเจ้าได้ศึกษาพระอภิธรรมจบพอสังเขปแล้ว ทราบถึงวิธีที่จะดำเนินไปสู่พระนิพพาน แต่ข้าพเจ้ามีความรู้เพียงปริยัติ ด้านปฏิบัติข้าพเจ้ายังไม่เคยได้สัมผัสเลย เกิดความรู้สึกกังวลขึ้นมาจับใจว่า เวลาของชีวิตที่เหลืออยู่ในโลกมนุษย์นี้จะไม่พอเพียงพอต่อการปฏิบัติ เพื่อบรรลุมรรคผลนิพพาน จึงตัดสินใจไม่ศึกษาพระอภิธรรมที่ละเอียดลึกซึ้งต่อไปอีก ทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าเองก็มีความสนใจอยู่มาก และตั้งจิตอธิษฐานขอให้พบครูอาจารย์ที่สามารถสอนวิปัสสนากรรมฐานให้ข้าพเจ้าบรรลุมรรคผลนิพพานได้

พอดีกับท่าน อาจารย์ ดร.กิงแก้ว อุตถากร ได้ชวนข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ มาวัดอัมพวันในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ข้าพเจ้ารู้สึกศรัทธาหลงพอที่พูดถึงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน อันเป็นทางไปสู่มรรคผลนิพพาน จึงขอฝากตัวเป็นศิษย์ของหลวงพ่อกับเพื่อนศึกษาวิปัสสนากรรมฐาน และจะมาปฏิบัติในช่วงปิดภาคเรียน

วันที่มาวัดเพื่อปฏิบัติธรรมเป็นครั้งแรก ตรงกับวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๒๔ เพื่อนอาจารย์มาส่งหลายคน แต่ไม่พบหลวงพ่อกับเพื่อน จึงได้กลับไปก่อน หลวงพ่อกำลังคนทางวัดให้บอกข้าพเจ้าเตรียมตัวไว้ให้พร้อม ท่านกลับมาแล้วจะสอนกรรมฐานให้

วันนั้นหลวงพ่อกลับมาถึงวัดเที่ยงคืนพอดี ท่านให้ข้าพเจ้ารับศีล ๘ สมาทานพระกรรมฐานและสอนวิธีปฏิบัติด้วยองค์หลวงพ่อกเอง ทั้งเดิน ยืน นั่ง นอน และการกำหนดทางอายตนะต่าง ๆ ข้าพเจ้ามีความประทับใจในการสอนของท่านมาก โดยเฉพาะการสอนเดินจงกรม ท่านเดินออกหน้าและให้ข้าพเจ้าเดินตามหลัง ท่านถือจีวรของท่านให้อยู่แค่เข่า เพื่อให้ข้าพเจ้ามองเห็นการเคลื่อนไหวของขา และทำทั้งสองในขณะที่เดินจงกรม

ท่านสอนนานเป็นชั่วโมงกว่าข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามได้เพราะข้าพเจ้าไม่เคยเดินจงกรม ต้องหัดยืนขาเดียวบนลำแข้งของตนเองให้ได้ ต่อจากนั้นท่านให้กลับไปปฏิบัติเองที่กุฏิกรรมฐาน วันนั้นมีข้าพเจ้ามาขอปฏิบัติธรรมเพียงคนเดียว วันรุ่งขึ้นจึงมีลูกศิษย์ของหลวงพ่อกวัดพระนอนจักรสีห์มาอีก ๑ คน รวมเป็น ๒ คน พักคนละกุฏิ

ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติมากเพราะหลวงพ่อกเรียกสอบอารมณ์วันเว้นวัน เกรงว่าจะไม่มีอารมณ์มาส่งท่าน บางวันไม่มีอารมณ์ส่งท่านจริง ๆ นี้กว่าจะถูกดูแล แต่ท่านมีเมตตาเล่านิทานให้ฟัง ท่านเล่าถึงนายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่นท่านหนึ่ง เคยเป็นคนปลุกหัวผักกาดขาย แต่เพราะมีสัจจะจึงทำให้ได้เป็นนายกรัฐมนตรี เรียกชื่อท่านว่านายกรัฐมนตรีหัวผักกาด

ข้าพเจ้าได้รับการปลุกฝัง เรื่องสัจจะ มาตั้งแต่ต้น จนบัดนี้หลวงพ่อก็ยังคงสอนเรื่อง สัจจะ ท่านถือว่า สัจจะเป็นเรื่องสำคัญมากในการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ให้บรรลุ มรรคผล

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปกราบสรีระของ หลวงปู่ดุลย์ อตุโล ที่วัดบูรพาราม จังหวัดสุรินทร์ ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสมากราบท่านขณะมีชีวิตอยู่ แต่เคยอ่าน หนังสือของหลวงปู่เรื่อง จิต คือ พุทธะ เมื่อกราบท่านเรียบร้อยแล้วออกมาขึ้นรถที่หน้าวัด

ข้าพเจ้านั่งหลับตาพักผ่อนอยู่บนรถ ฉับพลันปรากฏเป็นร่าง หลวงปู่ดุลย์ ลอยมานั่ง อยู่บนอากาศตรงหน้าของข้าพเจ้า ต่อจากนั้นปรากฏร่างของ หลวงปู่แหวน ลอยมานั่งคู่กัน ข้าพเจ้าก็ตั้งสติกำหนด เห็นหนอ ๆๆ พระภิกษุที่ลอยมาองค์ที่ ๓ คือ หลวงพ่อจรัญ องค์ที่ ๔ คือ หลวงปู่เทศก์ ท่านนั่งเรียงกันเป็นแถวทั้ง ๔ องค์

ต่อจากนั้นเห็นตัวข้าพเจ้าอยู่ในชุดขาว เดินเข้าประคองผ้าไตรไว้แนบอก เข้าไปหา อุปัชฌาย์เพื่อขออุปสมบท ข้าพเจ้าก็ตั้งสติกำหนดเห็นหนอ ๆๆ และดูต่อไปว่าจะเข้าไปหา พระภิกษุรูปใด ปรากฏว่าข้าพเจ้าในชุดขาวเดินเข้าเข้าไปหาหลวงพ่ोजรัญ ซึ่งนั่งอยู่องค์ที่ ๓ จากนั้นก็เห็นตัวเองห่มผ้าเหลืองเป็นพระภิกษุสงฆ์ แล้วหมุนตัวให้ดู แลเห็นผ้าสีขาว และผ้า สีแดงซ่อนอยู่ภายในจีวร แลบออกมาให้เห็นเล็กน้อย และภาพนั้นก็หายไป

ข้าพเจ้าเข้าใจทันทีว่าหลวงปู่ดุลย์ท่านเมตตาบอกให้ข้าพเจ้าทราบว่า มีใครบ้างที่เป็น ครูอาจารย์สมควรจะระลึกถึง ข้าพเจ้าเกือบสายเกินไปในโลกมนุษย์นี้ ได้พบหลวงปู่ดุลย์ เมื่อ ท่านละสังขารไปแล้ว ได้พบหลวงปู่แหวนเมื่อท่านชราภาพมากแล้ว และนอนป่วยอยู่ที่ โรงพยาบาล โชคดีที่ทันหลวงพ่ोजรัญ ได้เมตตาอบรมสั่งสอน (ถ้าหลวงพ่อไม่กลับมา หลังจากคอกหัก วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๑ ก็คงไม่ได้พบท่าน) ได้มีโอกาสทำบุญ ฟังธรรม และปฏิบัติธรรมกับหลวงปู่เทศก์บ้างเล็กน้อย แต่ข้าพเจ้าระลึกอยู่เสมอว่า เราเป็นศิษย์มีครู และเมื่อทำความดีสิ่งใดจะน้อมถวายกุศลแด่ผู้มีพระคุณทั้ง ๔ ท่านนี้เสมอ

ได้รับความคุ้มครอง

ผลจากการที่ข้าพเจ้าได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องสัจจะอยู่เป็นประจำ ทำให้ข้าพเจ้า เป็นคนจริง ทำอะไรทำจริง ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานก็ปฏิบัติจริง บางครั้งทำให้สมาธิล้ำหน้า สติมากเกินไป ในคืนหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้านอนกำหนดพองหนอ ยุบหนอ จนหลับไปนั้น มีความรู้สึกว่าตัวเองลอยสูงขึ้นข้างบน จะกลับก็กลับไม่ได้ แต่จะน้อมจิตไปดูที่ไหนได้ ข้าพเจ้า ไม่อยากดู เพราะกลัวว่าจะไม่ได้กลับ จิตนึกถึงหลวงพ่ोजรัญขอให้ช่วยลูกด้วย

ฉบับล้นก็ปรากฏองค์หลวงพ่อกองกาสาวพัสดร์คาคดอกอย่างเรียบร้อย มาขวางหน้าข้าพเจ้าไว้ ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนตกลงมาจากที่สูงจนหูอื้อทั้งสองข้าง ลอยลิ่ว ๆ ลงมากระแทกกับร่างที่นอนอยู่ มีความรู้สึกที่ท้องพองยุบพอดี พอข้าพเจ้าจับพองยุบได้ก็ไม่ยอมให้จิตห่างจากพองยุบเลย กลัวว่าจะหลุดออกไปอีก และกำหนดไปจนกระทั่งลุกขึ้นทำกิจวัตรตามปกติ

การปฏิบัติธรรม

ในการเจริญวิปัสสนากรรมฐานโดยกำหนดสติปัฏฐาน ๔ เป็นการกำหนดสติให้รู้เท่าทันอารมณ์ที่เกิดขึ้นตามอายตนะต่าง ๆ ทั้ง ๔ ฐาน คือ ฐานกาย ฐานเวทนา ฐานจิต และฐานธรรม ต้องมีความเพียร มีสติสัมปชัญญะ และมีสัจจะ จึงจะทำให้เกิดความอดทนในทุกขเวทนาต่าง ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้จิตไม่ซัดส่าย ไม่เดือดร้อนกระวนกระวาย เมื่อทุกขเวทนาเกิด เป็นผลทำให้จิตมีสมาธิ เกิดปัญญา และเกิดความสงบในที่สุด

เมื่อศึกษาตามปริยัติดูเหมือนว่าการปฏิบัตินี้ง่ายเหลือเกิน แต่ในความเป็นจริงแล้วไม่ง่ายเลย เพราะคนเราโดยทั่วไปมีความเพียรน้อย ขาดความอดทน พ่ายแพ้ต่อมารที่มาขัดขวาง บางคนก็มีกรรมมาตัดรอน ทำให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความลำบากจนทนไม่ได้ ต้องทิ้งการปฏิบัติเสียกลางคัน

ข้าพเจ้าเองเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับความสะดวกสบายจากการปฏิบัติธรรมมาก ต้องอาศัยอุบายต่าง ๆ มากล่อมเกลาจิตให้อดทน นึกถึงว่าเป็นการสร้างความดีเพื่อใช้หนี้เขา เพราะเราไม่ทราบว่าได้ทำกรรมอะไรไว้ เมื่อยังไม่ทราบต้นเหตุของความทุกข์ ก็จะแผ่เมตตาให้ทั่ว ๆ ไป แต่ถ้าทราบสาเหตุแล้ว สามารถแผ่เจาะจงให้เจ้ากรรมนายเวรได้ทันที ทำให้กรรมนั้นสามารถถอนโทษกรรมได้โดยเร็ว กรรมที่ได้รับการโอสถแล้วจะดับสนิท ไม่ไหล่ออกมารบกวนให้ทุกข์กายใจอีกเลย

วันที่ ๑๙ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ หลวงพ่อจัดโครงการอบรมเป็นหมู่คณะเป็นครั้งแรก โดยเชิญอาจารย์จากวิทยาลัยครูทั่วประเทศ อนุศาสนาจารย์ ทหาร ตำรวจ และบุคคลทั่วไปเข้ารับการอบรม ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมปฏิบัติธรรมครั้งนี้ด้วย หลวงพ่อเมตตาให้การอบรมอย่างใกล้ชิด ท่านลงมาสอน ตอบข้อซักถาม และเล่าเรื่องที่น่าสนใจให้ฟังทุกวันตลอดการอบรมทั้ง ๗ วัน

ข้าพเจ้าปฏิบัติธรรมด้วยความลำบากมาก รู้สึกแน่นหน้าอก หายใจไม่ออก และร้อนระอุ ทูรันทุราย ทั้ง ๆ ที่นั่งอยู่ใต้พัดลม พอหายใจได้สักครั้งก็รู้สึกโล่ง และสัมผัสการความเย็นจากพัดลมได้ หลวงพ่อกำหนดให้สติว่า

“อาจารย์สมพร ต้องสู้นะ ต้องอดทนนะ ขนาดข้าศึกตั้ง ๕๐ คน ยังเคยสู้ได้เลย”

ข้าพเจ้าไม่เข้าใจประโยคท้ายของหลวงพ่อก่อน แต่ก็น้อมรับคำสอนมาปฏิบัติเพื่อใช้
เตือนสติ

จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้ากำหนดเวทนาอยู่นั้น ได้เห็นอีกมิติหนึ่งเป็นห้องทุ่ง มีการรบติดพันกัน แลเห็นข้าพเจ้าคนเดียว กำลังสู้รบกับข้าศึกกลุ่มหนึ่งประมาณ ๕๐ คน และเห็นหลวงพ่อกับทหาร ถือมีดดาบยาวรบอยู่อีกทางหนึ่ง แต่ค่อย ๆ รบถอยร่นมาอย่างรวดเร็วจนสามารถกันข้าพเจ้าออกจากสนามรบได้

เหตุการณ์ครั้งนั้นฝังใจข้าพเจ้าให้สำนึกใน พระคุณของหลวงพ่อกษัตริย์ชาติ มาจนบัดนี้ และยังผนวกกับพระคุณในชาตินี้อีก ยิ่งทำให้ข้าพเจ้ามีความกตัญญูต่อหลวงพ่อกับอย่างยิ่ง หากมีโอกาสได้ตอบแทนพระคุณ ข้าพเจ้าจะรีบทำทันที

ใช้กรรมชาติปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ข้าพเจ้ามีอาการปวดศีรษะตลอดเวลา ปวดตามเส้นประสาททั้งหมด ทั้งบริเวณขมับ ตลอดจนถึงรากฟัน รับประทานยาแก้ปวดก็ระงับได้ชั่วคราว ทาน้ำมันหม่องทำให้เปลี่ยนอารมณ์ชั่วครู่ จากปวดเป็นร้อน แล้วก็เย็น และกลับปวดเหมือนเดิมอีก ข้าพเจ้าจึงมีความคิดที่จะพึ่งตนเอง โดยการตั้งสติกำหนดรู้ทุกขเวทนาไว้ ต้องอดทนอย่างที่สุดหน้าตาดำคร่ำเครียดเพราะขาดการพักผ่อน ผู้ที่พบเห็นได้แต่ซุบซิบกันว่า ปฏิบัติกรรมอย่างไรหน้าตาไม่ผ่องใสเลยสงสัยว่า จะปฏิบัติผิดทางเสียแล้วกรรมัง

เช้ามีดวันหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้านั่งเจริญกรรมฐานอยู่นั้น ได้เห็นนิมิตเป็นฝูงสุนัขนับสิบตัว พอข้าพเจ้าเห็นก็จำได้ว่า เมื่อตอนเป็นเด็กข้าพเจ้าเคยใช้ไม้ตีสุนัขฝูงนี้ที่บริเวณศีรษะเนื่องจากแย่งอาหารกัน ทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้แบ่งอาหารให้ได้กินกันครบทุกตัว ข้าพเจ้าทำกรรมไว้กับฝูงสุนัขเหล่านี้ โดยไม่ทราบเลยว่าเป็นบาปเป็นกรรม

เมื่อข้าพเจ้าทราบเหตุที่ทำให้ข้าพเจ้าปวดศีรษะเช่นนี้แล้ว ทำให้มีกำลังใจ และมั่นใจที่จะปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่สุนัขเหล่านี้ ผลจากการกระทำดังกล่าวสุนัขฝูงนั้นได้ปรากฏให้เห็นขณะที่แม่เมตตาทุกครั้ง แต่จำนวนของสุนัขลดลงไปเรื่อย ๆ ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจ มีความเพียรในการปฏิบัติกรรมมากขึ้น

ในที่สุดข้าพเจ้าได้แม่เมตตาให้กับสุนัขตัวสุดท้ายที่มากปรากฏให้เห็น อาการปวดศีรษะของข้าพเจ้าได้หายไปพร้อมกับสุนัขตัวนั้นด้วย ข้าพเจ้าจึงได้กลับมาเป็นผู้ปฏิบัติกรรมที่มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสได้อีกวาระหนึ่ง

ใช้กรรมข้ามชาติ

ข้าพเจ้ามีจิตฝึกฝนในการปฏิบัติธรรมมาโดยตลอด แต่งานราชการไม่เคยบกพร่อง และดูเหมือนว่าจะทำงานได้มากกว่าก่อนที่จะมาปฏิบัติธรรมเสียอีก เพราะทำงานด้วยความมีสติ มีจิตจดจ่ออยู่กับงาน และมีพลังที่เกิดจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่เหน็ดเหนื่อย ทำงานได้ตลอดเวลา ข้าพเจ้ามีความสุขกับสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งทางโลกและทางธรรม แต่ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นของไม่เที่ยง ข้าพเจ้ามีความสุขอยู่ได้ไม่นานเท่าไร ก็ต้องมาเสวยวิบากกรรมในอดีตชาติ ทั้งที่ข้าพเจ้าเองก็ยังไม่รู้สึกไม่ได้

ในปลายเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ข้าพเจ้าปวดที่บริเวณโคนขาต่อกับสะโพกด้านขวา ปวดมากจนเดินไม่ได้ต้องคลาน มีผู้มาเยี่ยมมากแต่ข้าพเจ้าส่งจิตออกนอกตัวไม่ได้เลย ต้องตั้งสติไว้ตลอดเวลา เขาคูยกันสนุกสนานข้าพเจ้าก็ทราบ แต่เราต้องสู้กับความปวด ความทรมานของร่างกายภายใน จิตจึงไม่ออกมารับอารมณ์ภายนอก การปวดครั้งนี้ ปวดมากกว่าครั้งที่เคยปวดศีรษะ แต่อาศัยการตั้งสติกำหนดกรรมฐาน จึงทำให้ไม่ขาดใจตายไปเสียก่อน

มีท่านผู้รับบอกว่าข้าพเจ้าป่วยมากแต่ยังไม่ถึงตาย ให้ตั้งจิตอธิษฐานทำบุญ ๔,๐๐๐ บาท ถ้าไม่หายให้เพิ่มเป็น ๔๐,๐๐๐ บาท และให้ไปรักษาที่โรงพยาบาลหลวง ข้าพเจ้าจึงอธิษฐานจิตขอเงินเข้ามูลนิธิของวัดอัมพวัน จำนวน ๔,๐๐๐ บาท พบจบคำอธิษฐานปรากฏว่า มีพลังสีด้าลอยขึ้นมาจากบริเวณโคนขาขวาของข้าพเจ้า และข้าพเจ้าก็หายปวดทันที สักพักหนึ่งหลังสำค่านั้นก็ลอยลงมาอยู่ที่บริเวณเดิมอีก ทำให้ข้าพเจ้าทราบว่าอาการที่ป่วยอยู่ไม่ได้เกิดจากความเสื่อมของร่างกายแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีปัจจัยอื่นมาเกี่ยวข้องด้วย จึงมีกำลังใจปฏิบัติธรรมและแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลให้แก่เจ้ากรรมนายเวรเป็นประจำ

ข้าพเจ้าได้เข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลภูมิพลอยู่หลายเดือน จนอาการทุเลามาก จึงได้เดินทางมาวัดอัมพวันด้วยความอนุเคราะห์ของท่านอาจารย์ ดร.กิงแก้ว อุตถากร เพื่อถวายปัจจัยเข้ามูลนิธิของวัดตามที่ได้อธิษฐานไว้ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

อยู่ต่อมาอีกสัปดาห์เศษ เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดได้เกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้า ในขณะที่เดินทางจากบ้านพักซึ่งอยู่บริเวณเดียวกันกับที่ทำงาน ไปดูความเรียบร้อยที่โรงเรียนสาธิตฯ ก่อน แล้วไปลงชื่อทำงานที่หลัง รถจักรยานของข้าพเจ้าได้ชนกับรถมอเตอร์ไซด์ ทำให้ข้าพเจ้าตกจากรถ ก้นด้านขวากระแทกกับพื้นถนน มีความรู้สึกวุ่นวายมาก ท่านอาจารย์สง่า อูปถัมภ์ เข้ามาจะดูแลให้ข้าพเจ้าลุกขึ้น แต่ข้าพเจ้าลุกไม่ได้จึงได้นั่งอยู่เฉย ๆ พอดีมีรถเก๋งแล่นมาจอดและมีคนมาอุ้มข้าพเจ้าเข้าไปนอนในรถ เพื่อนำส่งโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

ข้าพเจ้านอนหลับตา กำหนดกรรมฐานตลอดเวลา ไม่พูดกับใครเลย แต่ก็รับรู้ทุกอย่างทางห้องฉุกเฉินได้รับการรักษาตามขั้นตอนจนกระทั่งส่งข้าพเจ้าขึ้นห้องพักรักษาตัวต่อไป ต่อจากนั้นข้าพเจ้ากลายเป็นคนที่ช่วยตัวเองไม่ได้ เพราะกระดูกสันหลังยุบ ลูกนั่งไม่ได้ ต้องอยู่ในอิริยาบถนอนหงายแต่เพียงอย่างเดียว ขยับเขยื้อนอวัยวะส่วนอื่นแทบไม่ได้ เพราะจะกระเทือนถึงกระดูกสันหลังทั้ง ๆ ที่เป็นปกติดีทุกอย่าง รู้สึกสงสารตัวเองเป็นที่สุด ต้องกลับกลายมาเป็นเด็กอีกครั้ง

ผศ.กริสุดา เทียรทอง ได้ป้อนอาหารมื้อแรกให้ **อาจารย์มาลา วิรุณานนท์** เป็นผู้ที่เฝ้าอย่างใกล้ชิด และติดต่อประสานงานทุกอย่างทั้งทางบ้านของข้าพเจ้าและโรงพยาบาล ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความสะดวกไปทุกด้าน

ท่านอาจารย์ ดร.กิงแก้ว อัตถากร ได้กรุณาขับรถมาวัดอัมพวัน เพื่อจะถวายรายงานหลวงพ่อกับพระเถระที่ข้าพเจ้าได้รับ ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นท่านอาจารย์ได้ลาออกจากราชการไปแล้ว เมื่อมาถึงวัดอัมพวัน ปรากฏว่าหลวงพ่อนั่งคอยอยู่พอดี และบอกว่า

“กำลังคอยอยู่ ดร.ไม่มาสักที วันนี้มีงาน ๓ งาน ต้องบอกงดไป เพราะทราบล่วงหน้าแล้วว่าอาจารย์สมควรจะต้องประสบเคราะห์กรรมในวันนี้ เนื่องจากกรรมตามมาทันพอดี แต่ก็ช่วยให้ไม่ต้องไปโดนรถชนข้างนอกที่มีรถพลุกพล่าน และมีผู้ช่วยนำส่งโรงพยาบาลได้ทันท่วงที”

ในตอนเย็นวันนั้น หลวงพ่อได้ไปเยี่ยมข้าพเจ้าที่โรงพยาบาลพร้อมกับ **ดร.กิงแก้ว อัตถากร** และแม่ชีสะอาด ทองคำเจริญ ข้าพเจ้าตื่นตันใจเป็นที่สุด จนสุดท้ายจะกลั้นน้ำตาไว้ได้ หลวงพ่อบอกว่า “ร้องให้ทำไม่ เรื่องซีผง”

ท่านพูดแล้วก็หยิบขวดน้ำมันมนต์จากย่าม ส่งให้แม่ชีสะอาด เป็นคนทาที่กระดูกสันหลังของข้าพเจ้า ท่านต้องบอกตำแหน่งให้ทา เพราะแม่ชีสะอาดทาไม่ถูก เนื่องจากข้าพเจ้าไม่มีรอยฟกช้ำดำเขียว ไม่มีบาดแผลแต่ประการใด

ท่านให้น้ำมันมนต์ขวดนั้นไว้สำหรับทา และรับประทานวันละ ๑ ช้อนชาก่อนนอน ให้หยุดดองคอกไปเลยไม่ให้ถูกลิ้น ท่านเมตตาสอนวิธีรับประทานน้ำมันมนต์อย่างละเอียด เพราะท่านทราบดีว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ศรัทธาเรื่องน้ำมันมนต์เลย ที่ข้าพเจ้าเคยนำมาจากวัดเนื่องจากคุณแม่ของข้าพเจ้าขอร้องให้นำไปให้เท่านั้น

ข้าพเจ้านอนเป็นเด็กอยู่ที่โรงพยาบาล ๒ สัปดาห์ ทางโรงพยาบาลให้กลับบ้านได้ เพราะไม่ต้องรักษาอะไร เพียงแต่รอให้กระดูกงอกมาต่อกันเองเท่านั้น ข้าพเจ้านึกถึงผู้ป่วยที่ต้องนอนท่าเดี๋ยวนาน ๆ ผลข้างเคียงตามมาคือเป็นแผล ยากแก่การรักษา และจะออกจาก

โรงพยาบาลต้องนอนเปล ขอรถโรงพยาบาลไปส่ง ติดต่อขอพยาบาลคุมรถ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายอีกเท่าไรก็ยังไม่ทราบ นึกแล้วก็ลำบากใจเหลือเกิน

พอดี คุณหมอ นพ.ประสงค์ โอนพรัตน์พิบูลย์ มาเยี่ยมใช้ในตอนเช้า ได้นำเสื้อเกาะมาให้ข้าพเจ้าลองใส่ และบอกว่ามีอยู่เพียงตัวเดียว เป็นตัวเล็กไม่มีใครใส่ได้ ปรากฏว่าข้าพเจ้าใส่ได้พอดี คุณหมอมัดให้ลูกเดินได้เลย สิ่งที่น่าประหลาดใจทั้งหลายหายไปหมดสิ้น

วันนั้นในตอนสายท่านอาจารย์ ดาวเรือง เรืองมณี ไปเยี่ยม เลยได้โอกาสรับข้าพเจ้าออกจากโรงพยาบาล ข้าพเจ้าเดินไปขึ้นรถเหมือนคนปกติ ไม่ยุ่งยากลำบากอย่างที่คิดไว้แต่ประการใด ตั้งแต่นั้นมาข้าพเจ้ายังไม่ได้เข้าโรงพยาบาลอีกเลย

สิ่งที่เหลือเชื่อที่เกิดกับข้าพเจ้านี้ คงไม่ใช่เกิดจากเหตุบังเอิญ หรือบุญของข้าพเจ้าอย่างแน่นอน แต่เป็นเพราะบุญบารมีของหลวงพ่อก่อนแม่เมตตาให้ข้าพเจ้า ไม่ต้องลำบากมากกว่าที่เป็นอยู่ทั้งทางร่างกายและทรัพย์สิน

เมื่อออกจากโรงพยาบาลแล้ว ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ค้างอยู่เสร็จทันปิดภาคเรียนพอดีทั้ง ๆ ที่ป่วย แต่ข้าพเจ้าใส่เสื้อเกาะแล้วเหมือนคนไม่ป่วย เพียงแต่หวัดของหนักไม่ได้เท่านั้น การเคลื่อนไหวทุกอิริยาบถซ้ำเหมือนเด็กหัดเดิน ถ้าเป็นคนที่เคยเอาแต่ใจตนเองจะทนสภาพนี้ไม่ได้

แต่ข้าพเจ้ากลับมองเห็นเป็นกรรมฐานไปหมด สภาวะเหมือนกันทุกประการ ขว้างงนอน ซ้ายงงนอน หยิบงงนอน เคี้ยวงงนอน กลืนงงนอน ดื่मงงนอน นึกถึงคุณของการที่ได้เคยปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน นึกถึงพระคุณของหลวงพ่อก่อนแม่เมตตาสั่งสอนให้จิตเกาะอยู่กับพระกรรมฐาน จึงทำให้ข้าพเจ้าทนได้และยอมรับสภาพที่เป็นอยู่ มิฉะนั้นแล้วข้าพเจ้าต้องเป็นอัมพาตอย่างแน่นอน เพราะกระดูกสันหลังเคลื่อนเนื่องจากอิริยาบถไม่เสมอกัน

หลังจากป่วยได้ ๑ เดือน ดร.กิ่งแก้ว อุตถากร ได้พาข้าพเจ้ามาที่วัดอัมพวันเพื่อกราบนมัสการหลวงพ่อก่อนแม่เมตตาที่ข้าพเจ้าด้วยสายตาที่บ่งบอกถึงความสงสารเป็นที่สุด จนทำให้ข้าพเจ้าคิดในใจว่า “ตัวเราน่าสงสารถึงเพียงนี้เชียวหรือ เราก็คงไม่ได้เป็นอะไรมากเพียงแค่นี้หรอก แต่ไม่ปวดสักนิดเดียว มีแต่เจ็บนิดหน่อยเท่านั้น”

ท่านได้ชวนข้าพเจ้ามาพักที่วัดหลังจากปิดภาคเรียนแล้ว ข้าพเจ้ายังไม่รับปากท่าน เพราะตั้งใจจะไปอยู่บ้านคุณพ่อคุณแม่ก่อน มาอยู่วัดขณะที่ช่วยตัวเองไม่ได้ก็ลำบาก

ก่อนที่ท่านจะขึ้นกุฏิชั้นบน ท่านได้พูดอีกว่า ข้าพเจ้าจะต้องรับกรรมหนักอีก ดร.กิ่งแก้ว ยังเมตตาเบี่ยงเบนคำถามว่า “เป็นคนในครอบครัวของอาจารย์สมพร ใช่ไหมคะหลวงพ่อก่อน”

ท่านบอกว่า “ไม่ใช่คนในครอบครัว แต่เป็นตัวอาจารย์สมพรเอง” ทุกคนฟังแล้วก็ สงสารข้าพเจ้าไปตาม ๆ กัน

ในวันนั้นระหว่างที่คอยหลวงพ่อลงมาโปรด ได้มีโอกาสสนทนากับ **ผู้ใหญ่ช่วย พลอยโพธิ์** อยู่ที่จังหวัดลพบุรี ท่านมานมัสการหลวงพ่อดี ช่วงหนึ่งของการสนทนาท่าน บอกว่า

“อาจารย์โชคดีมาก ที่หลวงพ่อร์ักษาให้ ผมเคยพาลูกบ้านคนหนึ่งตกจากหลังคาลง มากระทบพื้น กระตุกสันหลังโค้งงอ ดิ้นร้องโอย ๆ เพราะปวดมาก พอเข้ามาภายในกุฏิ หลวงพ่อ อาการปวดหายเป็นปลิดทิ้งไปเลย หลวงพ่อท่านเก่งเรื่องนี้มาก”

ข้าพเจ้าฟังแล้วจึงนึกได้ว่า ตัวเองหลังหักแต่ไม่เคยเจ็บปวดเลย เป็นเพราะบารมีของ หลวงพ่อที่ช่วยข้าพเจ้าแน่ ๆ ถ้าผู้ใหญ่ช่วย พลอยโพธิ์ไม่พูดแล้ว ข้าพเจ้าคงเฝ้าคิดไปอีกนาน ว่า หลังหักไม่มีอาการเจ็บปวดแต่ประการใด แต่หลวงพ่อก็ไม่เคยพูดถึงเรื่องเหลือเชื่อเช่นนี้ เลย และท่านคงจะพิจารณาแล้วว่า ถ้าข้าพเจ้าต้องมาทุกข์ทรมานเพราะปวดที่กระดูกอีก คง จะทนไม่ได้ และขาดใจตายอย่างแน่นอน

กรรมซ้ำเดิม

ในกลางเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้าพเจ้าได้มาพักที่บ้านคุณพ่อคุณแม่ ทุกคน ช่วยเหลือข้าพเจ้าเป็นอย่างดี เพราะข้าพเจ้ายังช่วยตัวเองไม่ค่อยได้ จึงได้เห็นว่าคุณแม่ รับผิดชอบของเราสูงมาก ทำอะไรด้วยตัวเองทุกอย่าง เมื่อป่วยแล้วต้องอาศัยคนทำแทน ไม่น้อยกว่า ๕ คน นึกถึงคุณค่าของชีวิตที่มีอยู่แล้วภูมิใจมาก

มีอยู่วันหนึ่ง ข้าพเจ้ารู้สึกว้าวุ่น ข้างซ้ายขา ไม่มีความรู้สึกทั้งแขน จึงขอร้องให้คุณแม่ช่วยบีบแขนให้ ก็ยังไม่มีความรู้สึก คุณแม่ได้ทาน้ำมันมนต์ของหลวงพ่อก็ให้ไว้ และนวด แขนให้ข้าพเจ้า ปรากฏว่าเลือดได้วิ่งไปเลี้ยงลำแขน และเลยไปถึงปลายนิ้ว จนรู้สึกแปลบ ๆ ไปทั้งมือ สักพักหนึ่งความรู้สึกที่แขนก็เป็นปกติ

อาการที่เกิดขึ้นนี้เป็นอาการของอัมพาต ถ้าแก้ไขไม่ทัน ข้าพเจ้าต้องเป็นอัมพาตที่ แขนข้างซ้าย ขณะนี้ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่า ข้าพเจ้าขาดน้ำมันมนต์ของหลวงพ่อก็ไม่ได้เสีย แล้ว นอกจากจะรับประทานทุกวัน ยังช่วยยามคับขันเป็นกรณีพิเศษอีกด้วย

ต่อจากนั้นมาข้าพเจ้าก็คอยจวดจับเส้นที่ตึง เป็นการรักษาด้วยตนเอง ไม่ต้องรบกวน คนรอบข้างมากนัก วันหนึ่งก็พบว่า บริเวณใต้แขนเยื้องไปทางหน้าอกข้างซ้าย มีเนื้อ ผิดปรกติเป็นแผ่นแข็งติดกับกระดูก และมีก้อนแข็งเคลื่อนที่ได้ แต่ไม่มีอาการเจ็บปวดแต่

ประการใด พี่สาวของข้าพเจ้าได้พาไปตรวจที่โรงพยาบาลรามาริบัติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๑ เมื่อคุณหมอตตรวจแล้วก็นัดข้าพเจ้าไปผ่าตัด ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๑

นิมิตเตือนความตาย

เมื่อกลับจากโรงพยาบาลรามาริบัติแล้ว ข้าพเจ้ามีความกังวลเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่อยากไปวัด ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ว่าจะอยู่บ้านจนถึงสงกรานต์ วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๑ จึงจะมาอยู่ที่วัด ระหว่างอยู่ที่บ้านมีนิมิตเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้ามากมาย เป็นนิมิตเกี่ยวกับการเผชิญภัย ในอีกมิติหนึ่ง จะขอยกตัวอย่างบางเรื่องพอเป็นอุทาหรณ์ ดังนี้

คืนวันหนึ่งข้าพเจ้ารู้สึกไปว่า ตัวข้าพเจ้าเองนั่งประนมมืออยู่บนรถในขบวนแห่ มีผู้คนมากมายทั้งในขบวนแห่ และสองข้างทาง ข้าพเจ้าได้ยินเขาประกาศชื่อ ซึ่งไม่ใช่ชื่อข้าพเจ้า แต่คล้ายกัน มีความรู้สึกว่าไม่ใช่เรา จึงกระโดดออกมาจากขบวนแห่ มีเทพธิดาองค์หนึ่งเข้ามาบอกข้าพเจ้าให้รีบหนี มีคนมาตามจับตัว พอพูดขาดคำ ข้าพเจ้ายังไม่ทันหนี ก็ถูกจับตัวเสียก่อนพร้อมกับเทพธิดาองค์นั้น

ต่อจากนั้นข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าได้นั่งอยู่กลางเรือลำเล็ก ๆ มีคนพายหัวและท้าย เรือแล่นอยู่กลางสระบัวหลวง ซึ่งออกดอกบานสะพรั่ง ทำให้ข้าพเจ้าระลึกได้ว่า เคยบูชาพระด้วยดอกบัวและเคยปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จึงละวางอารมณ์จากภายนอกมากำหนดรู้ พองหนอ ยุบหนอ ที่หน้าท้อง

กำหนดเพียงไม่กี่ครั้ง ปรากฏว่ามีแสงสว่างสีขาวนวลออกมาจากหน้าอกของข้าพเจ้า คนที่พายเรือทั้งสองเห็นแสงสว่างก็ตกใจ ทั้งพาย และบอกว่า ข้าพเจ้าปฏิบัติธรรมได้สูงกว่าพวกเขาอีก และแสงสว่างที่ขาวนวลเหมือนกับของหลวงปู่เทสก์ เลยต่อจากนั้นข้าพเจ้ากลับมามีความรู้สึกที่ท้องพองยุบ ที่นอนกำหนดจนหลับไป ข้าพเจ้ากลับมาสู่ร่างได้ด้วยอำนาจบุญกุศลจากการบูชาพระ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และบุญบารมีของครูอาจารย์โดยแท้

ในตอนกลางวันวันหนึ่งขณะที่นอนพักอยู่นั้น ข้าพเจ้าได้เห็นของจดหมายลอยมาเป็นลายมือของหลวงปู่ จำหน้าซองถึงตัวท่านเองว่า

พระครูภาวนาวิสุทธิ

วัดอัมพวัน

สิงห์บุรี

แลเห็นจดหมายเขียนด้วยหมึกสีดำ มีใจความว่า

นมัสการท่านพระครูภาวนาวิสุทธิ

ได้จัดเตรียมยาไว้ให้ อาจารย์สมพร แมลงภู เรียบร้อยแล้ว นิมนต์ท่านไปรับได้
ข้าพเจ้าก็แปลกใจว่าทำไมเห็นไปอย่างนั้น ทำให้ใจไม่ค่อยสบายใจโดยเร็ว จึงเปลี่ยน
จากวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๑ มาเป็นวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๑ คุณแม่เปิดประตูออกไปทำ
ธุระนอกบ้าน เสร็จธุระแล้วเปิดประตูเข้าบ้าน พอจะปิดประตู ก็มีแรงดึงประตูออกไป คุณแม่
ก็ดึงประตูเข้ามา แต่แรงดึงข้างนอกมากกว่าคุณแม่จึงปล่อยประตู

เมื่อประตูเปิดกว้างออกไป คุณแม่เห็น ยมทูต เดินเข้ามาในบ้าน เข้าไปมองในมุ้งที่
กางอยู่นอกห้อง และเข้าห้องต่าง ๆ จนถึงห้องนอนของข้าพเจ้า ออกจากห้องแล้วเดินออกไป
ทางหน้าต่างซึ่งเปิดอยู่

ข้าพเจ้าได้ฟังแล้วก็ยกมือขึ้นสาธุ นึกถึงพระคุณของหลวงพ่อก่อนที่แม่เมตตาให้ข้าพเจ้า
เปลี่ยนใจไปวัดก่อนวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๑ มิฉะนั้นแล้วข้าพเจ้าคงไม่มีโอกาสได้อยู่ใน
โลกมนุษย์นี้อีกต่อไป

สร้างบุญกุศลเพิ่ม

เมื่อมาอยู่วัดข้าพเจ้าได้มีโอกาสสร้างบุญกุศลทั้ง ๆ ที่ยังป่วยอยู่ เปลี่ยนพฤติกรรม
จากนอนพัก มาเป็นนั่งเขียนหนังสือ นอนฟังเทศ เพื่อคัดเลือกเทพมาถอดคำบรรยายนำลง
หนังสือกฎแห่งกรรม – ธรรมปฏิบัติ เล่ม ๒ ตอนหัวคำและกลางคืนจะปฏิบัติกรรมฐาน

หลวงพ่อก็ให้ข้าพเจ้ารับประทานน้ำมนต์ และฟ้าทะลายโจร เข้า ๕ เม็ด เย็น ๕ เม็ด
หมุนแขนวันละ ๑๐๐ ครั้ง หลังตื่นนอนตอนเช้า กว่าข้าพเจ้าจะหมุนครบต้องใช้เวลาถึง ๒
ชั่วโมง หลวงพ่อก่อนเมตตาแสดงการหมุนให้ดู โดยชูแขนทั้งสองข้างเหนือศีรษะ กำมือแล้วค่อย
ๆ หมุนไปข้างหลังจนครบวงจร ถือว่าหมุนได้ ๑ ครั้ง ท่านบอกว่าวิธีนี้ท่านใช้มาได้ผลตอน
ท่านคอหัก และขาหัก ใครจะนำไปใช้ก็ได้

กิจวัตรประจำวันของข้าพเจ้าคือ ตอนกลางวันทำงาน หัวค่ำเดินจงกรม ๑ ชั่วโมง นั่ง
๑ ชั่วโมง ตื่นนอนตี ๒ หมุนแขน ๑๐๐ ครั้ง เสร็จตี ๔ เดินจงกรม ๑ ชั่วโมง นั่ง ๑ ชั่วโมง ถึง
๖ โมงเช้า พักหลังสักเล็กน้อยแล้วจึงออกไปรับประทานอาหารร่วมกับ แม่ใหญ่ (แม่ส้ม ทอง
ยี่ง) และคุณหน้าจ๋าชื่น แสงฉาย ท่านทั้งสองดูแลข้าพเจ้าเป็นอย่างดี และเมตตาตอบคำถาม
ของข้าพเจ้าทุกวัน เนื่องจากข้าพเจ้าได้พบสภาวะต่าง ๆ รวมทั้งนิมิตมากมาย ท่านทั้งสอง
เป็นผู้ผ่านมาก่อน จึงไขข้อข้องใจของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดียิ่ง ใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

บันทึกหลักฐาน

ในระหว่างที่ข้าพเจ้าอยู่วัด ในวันพระข้าพเจ้าจะหยุดงานทั้งหมด ให้เวลากับการปฏิบัติอย่างเดียว ทั้งกลางวันและกลางคืน ตามตารางการปฏิบัติธรรมของวัดร่วมกับผู้มาปฏิบัติซึ่งมีไม่มากนัก

ระหว่างที่ปฏิบัติอยู่นั้นมีความรู้สึกว่ามีผู้มาถ่ายรูปรูปทุกอิริยาบถของข้าพเจ้า ทั้งขณะที่เดิน ยืน นั่ง เมื่อเริ่มต้นเปลี่ยนอิริยาบถก็จะถูกบันทึกภาพไว้ทุกครั้ง

เมื่อหมดเวลาปฏิบัติแล้ว ได้ถามผู้ที่อยู่บริเวณนั้นว่ามีใครมาถ่ายรูปหรือเปล่า ก็ได้รับคำตอบว่าไม่มีใครมาถ่ายเลยและคนที่ปฏิบัติอยู่ด้วยกันก็บอกว่าไม่เห็นใครมาถ่าย

ข้าพเจ้าจึงรับรู้ว่า ที่รู้สึกเหมือนมีผู้บันทึกภาพการปฏิบัติธรรมของข้าพเจ้าไว้นี้ เป็นอีกมิติหนึ่งที่บันทึกความดีของข้าพเจ้าที่ได้กระทำแล้ว และได้ถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้อ้างอิง ข้าพเจ้าสมควรจะได้รับการพิจารณาให้อยู่ในโลกมนุษย์ได้ต่อไปหรือไม่

หลวงพ่อรักษาโรค

หลวงพ่อนอกจากจะมีเมตตาให้รับประทานน้ำมันมนต์ และยาฟ้าทะลายโจรรักษาโรคแล้ว ข้าพเจ้ายังทราบด้วยตนเองอีกว่า ขณะที่ข้าพเจ้าเจริญวิปัสสนากรรมฐานในตอนกลางคืนหรือตอนเช้ามีด ท่านจะส่งพลังจิตรักษาโรคด้วย โดยสัมผัสพลังอันได้บริเวณที่ป่วย ในขณะที่เจริญวิปัสสนากรรมฐาน จิตจะไม่ฟุ้งซ่าน มีอะไรเกิดขึ้นก็กำหนด จิตเป็นกุศลตลอดเวลา การปฏิบัติจึงสามารถทราบได้

ข้าพเจ้าอยู่วัดนานถึง ๗ สัปดาห์ หลวงพ่อบอกให้ถอดเสื้อเกราะออกได้ ข้าพเจ้ายังไม่กล้าถอดนึกในใจว่าอยากไปเอ็กซเรย์ดูก่อน ท่านบอกว่า กระดูกงอกออกมาติดกันแล้ว ไม่ต้องไปเอ็กซเรย์ที่โรงพยาบาลหรอก หลวงพ่อเอ็กซเรย์ให้แล้ว และเนื้อที่เป็นก้อนแข็งก็สลายเป็นเนื้อปกติหมดแล้ว แต่ยังมีอาการอักเสบอยู่บ้าง ท่านบอกว่า ยาฟ้าทะลายโจรนี้ดี สามารถรักษาการอักเสบในน้ำเหลืองได้ ข้าพเจ้ารับประทานน้ำมันมนต์ของหลวงพ่อกับฟ้าทะลายโจร นานถึง ๕ ปีเต็ม แต่ค่อย ๆ ลดปริมาณของฟ้าทะลายโจรลงไปเรื่อย ๆ ท่านจึงบอกให้หยุดรับประทานได้

ข้าพเจ้าไม่ได้ไปผ่าตัดตามที่หมอนัด พี่สาวของข้าพเจ้าจะมารับตัวไปก่อนถึงวันผ่าตัด แต่ข้าพเจ้าหาหลวงพ่อก็ไม่พบ ผู้ใหญ่ในวัดบอกว่าถ้าหลวงพ่อก็ไม่อนุญาตอย่างเพิ่งออกจากวัดไปนะ ข้าพเจ้าจึงตัดสินใจไม่ไปผ่าตัด

ต่อมาภายหลัง ท่านบอกข้าพเจ้าว่า ถ้าไปผ่าตัดป่านนี้ก็คงเป็นซี่งั้เข้าไปแล้ว เพราะการอักเสบที่หน้าอกเป็นอาการป่วยขั้นสุดท้ายมีโอกาสหายน้อยมาก เพียงหนึ่งเปอร์เซ็นต์เท่านั้น แต่ที่ข้าพเจ้ารอดมาได้เพราะมีจิตเป็นกุศล

ระลึกกรรม

เมื่อพักรักษาตัวอยู่ที่วัด หลังจากรับประทานอาหารกลางวันแล้วจะมีเวลาพักผ่อนสักระยะหนึ่ง มีอยู่วันหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้านอนหลับตา กำหนดพองหนอ ยุบหนอ ไปด้วย เห็นนิมิตเป็นบริเวณท้องทุ่งมีบึงใหญ่ มีชายคนหนึ่งนั่งกางเกงขาก๊วย ใส่เสื้อม่อฮ่อม มีผ้าขาวม้าคาดอยู่บนศีรษะกำลังก้มสุมปลา

ข้าพเจ้าตั้งสติกำหนดเห็นหนอ ๆๆ ก็เห็นเขาหันหน้ามาข้างหลังมามองข้าพเจ้าพอดี ด้วยแววตาที่อาฆาต ชายผู้นี้ถูกสับหลังด้วยขวาน และมีมัดปักอยู่ที่บริเวณโคนขาด้านขวา ต่อกับสะโพก ซึ่งเป็นบริเวณเดียวกันกับที่ข้าพเจ้ากระดูกสันหลังยุบและปวดที่โคนขาพอดี

ข้าพเจ้ารู้แก่ใจว่า ท่านผู้นี้ซึ่งเป็นเจ้ากรรมนายเวร อันเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าต้องรับทุกข์ทรมานอยู่บัดนี้ แต่กรรมที่ข้าพเจ้าได้รับยังน้อยกว่าที่เขาได้รับ จากนั้นข้าพเจ้าจะแผ่เมตตาเจาะจงให้เขาเสมอ และจะเห็นหน้าเขาทุกครั้งขณะที่แผ่เมตตาให้

ตอนบ่ายข้าพเจ้าเดินทางไปทำธุระทางกุฏิของหลวงพ่อ ท่านรับแขกอยู่ชั้นล่างพอดี เลยเข้าไปกราบท่าน ท่านมองหน้าข้าพเจ้าแล้วพูดว่า

“อาจารย์สมพร อยากูรูใหม่ว่าทำกรรมอะไรไว้ถึงได้เป็นอย่างนี้”

ข้าพเจ้าตอบท่านไปว่า “ทราบแล้วเจ้าคะ” ท่านยิ้มและไม่พูดว่าอะไร

กรรมที่โหด

มนุษย์เราที่เกิดมานี้ เวียนว่ายตายเกิดกันมาไม่รู้กี่ภพกี่ชาติ ทำกรรมอะไรไว้บ้าง ที่ระลึกได้ก็มี เจตนาที่ดีก็ตาม ไม่เจตนาที่ดีก็ตาม ต้องชดใช้กรรมทั้งนั้น จะรับใช้หนักเบาประการใด ขึ้นอยู่กับบุญกุศลที่ได้เจริญภาวนาไว้เป็นนิจ และอธิษฐานจิตเป็นประจำ กรรมบางอย่างอาจมอโหดเกินไปเลยก็ได้

ในเดือนตุลาคม ๒๕๓๑ ข้าพเจ้ามีโอกาสเข้ามาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันอีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติมาก กำหนดเวลาไว้ ๗ วัน อาการปวด ทุกขเวทนาต่าง ๆ ตามที่เคยปวดและที่กระดูกสันหลังเบามาก ในวันสุดท้ายของการปฏิบัติ จิตใจไม่ได้รับการกระทบกระเทือนจากเวทนาเลย

พอหมดเวลาปฏิบัติในตอนเย็น แม่ใหญ่ได้เรียกข้าพเจ้าไปพบแล้วบอกว่า อย่าเพิ่งกลับบ้านให้อยู่ต่ออีก ๓ วัน เจ้ากรรมนายเวรชื่อนายคง ที่ข้าพเจ้าได้เคยทำกรรมกับเขาไว้ ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เข้ามาบอกว่าให้ข้าพเจ้าแผ่เมตตาให้เขาคนเดียวตลอด ๓ วัน เขาจะอโหสิกรรมให้ เขาจะไปเกิดใหม่แล้ว

ข้าพเจ้ารับฟังด้วยความเคารพ ระลึกไม่ได้เลยว่าทำกรรมอะไรมานานกว่า ๖๐๐ ปี แต่รีบทำธุระ ผ่าฝักรากิจที่จะต้องกระทำให้เพื่อนช่วยดำเนินการแทนจนเป็นที่เรียบร้อย ขอขอบคุณ ผศ.กริสุตา เทียรทอง และ อ.พรทิพย์ ชูศักดิ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ข้าพเจ้าได้อยู่ต่ออีก ๓ วัน โดยไม่มีความกังวล ห่วงใยสิ่งใดเลย ทั้ง ๆ ที่ไม่ทราบว่าทำบาปทำกรรมอะไรไว้กับนายคง แต่ก็ตั้งใจปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และอุทิศส่วนกุศลให้นายคงคนเดียว

ความมหัศจรรย์ได้บังเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้า ตลอดการปฏิบัติ ๓ วันหลัง เป็นการปฏิบัติธรรมต่อเนื่องกัน ทำให้จิตได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี มีศรัทธาเต็มเปี่ยม มีความเพียรไม่ย่อท้อ มีสติและสามารถกำกับจิตตลอดเวลา ทำให้เกิดพลังส่งผลให้ข้าพเจ้าไม่มีนิรวณอันใด จิตตื่นอยู่ตลอด สามารถกำหนดทางอายตนะต่าง ๆ ได้ทัน

การหลับนอนไม่จำเป็นสำหรับข้าพเจ้า ตลอดเวลา ๓ วัน ข้าพเจ้าใช้อิริยาบถ ๓ คิน ยืน เดิน นั่ง โดยไม่ต้องฝืนใจเลย เป็นไปเองตามธรรมชาติ

ข้าพเจ้าสังเกตว่า การเปลี่ยนอิริยาบถ เป็นเพียงบันไดให้จิตเกาะเท่านั้น ไม่ว่าจะทำงานสิ่งใด มีสติรู้เท่าทันตลอดเวลา จิตไม่ออกไปนอกตัวเลย

ข้าพเจ้าปฏิบัติรวมกลุ่มตามระเบียบของวัด ในช่วงพักข้าพเจ้าจะปฏิบัติต่อเนื่องโดยไม่หยุดพักในกุฏิกรรมฐาน เวลาทำกิจธุระส่วนตัวก็กำหนดได้ทันตลอด

จิตของข้าพเจ้ามีความผ่องใสมาก นึกถึงคำแปลของคำว่า “พุทธ” ที่แปลว่า “ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน” ข้าพเจ้าได้สัมผัสกับสภาวะของ “ผู้ตื่น” มาแล้ว มีความสุขจริง ๆ และเข้าใจหลวงพ่อดีทันที่ว่า ทำไมท่านถึงไม่นอน ท่านทำงานได้ตลอดเวลา เพราะจิตของท่านเข้าถึงสภาวะ “ผู้ตื่น” แล้วนั่นเอง

ในวันแรกของการอุทิศส่วนกุศลให้นายคง ข้าพเจ้าเห็นอาณาบริเวณคูคลองสมัยกรุงศรีอยุธยา มีผู้คนมากมาย เห็นภาพตัดขวางของหลุมสี่เหลี่ยมใหญ่ แล้วมีคนถูกผล็องหลุมลอยคว้างคว้าง ไม่สามารถช่วยตนเองได้ ข้าพเจ้าเข้าใจทันที่ว่าได้ทำบาปกรรมอะไรไว้กับนายคง

ในวันที่สองข้าพเจ้าเห็นพระภิกษุ ๓ องค์ แต่ละองค์อยู่ในรูปวงกลม ลอยอยู่เหนือปากหลุม เรียกตามลำดับคือ หลวงพ่อจรรย์ พระครูภาวนานุกูล (ชูชัย อริโย ผู้ช่วยเจ้าอาวาสฝ่าย

วิปัสสนาธุระ วัดอัมพวัน สิงห์บุรี) และหลวงปู่แหวน แลเห็นคนที่ถูกผลักลงหลุม ลอยขึ้นมา จากกันหลุมซึ่งลึกมาก ลอยขึ้นมาเหมือนถูกดูดขึ้น จนพ้นปากหลุม

วันสุดท้ายเป็นวันพระ ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติอุทิศส่วนกุศลให้นายคงเต็มที่ ขออธิษฐาน จิตให้เขาไปเกิดที่ดี มีเสื้อผ้าใส่สวย ๆ หรือเป็นเทวดาไปเลย ข้าพเจ้านึกถึงบุญที่เคยได้ถวาย ผ้าไตรกับหลวงปู่เทศก์ แล้วอุทิศผลบุญให้

เมื่อข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเนื่องกันมาจนถึงตี ๓ จึงตั้งใจแผ่เมตตาให้เขา พอเริ่ม สัพเพ สัตตา... ก็ปรากฏภาพเป็นอีกมิติหนึ่ง ซึ่งกว้างไกลสุดสายตา ปรากฏร่างของยมทูตหนุ่มผ้า เตี่ยวสีแดง โปกศิระสีแดง มือถือหอก มาอนุโมทนาบุญและขอลาข้าพเจ้า และทูลอัญใน อวภาคมีมือแบรับส่วนกุศลนับไปถ้วน เป็นสีทองสุดสายตา ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงข้อความ ในพระไตรปิฎกที่เคยอ่านว่า เทวดาแสนโกฏิจักรวาลมาฟังธรรมพระพุทธเจ้า เคยคิด ว่าท่านจะมาเบียดกันอยู่ได้อย่างไร แต่บัดนี้หายสงสัยแล้ว และนายคงไปเกิดที่ก็ไม่สงสัย

ในโรงอุโบสถหลังจากทำวัตรเย็นเสร็จแล้ว หลวงพ่อจะเทศน์ให้ญาติโยมฟัง วันนี้ (๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๑) หลวงพ่อเทศน์เรื่องลำดับญาณ ข้าพเจ้าได้ฟังแล้วมีความซาบซึ้งมาก รู้สึกตรงกับสภาวะที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก มีความเข้าใจเป็นอย่างดี

เมื่อออกจากโรงอุโบสถแล้ว ข้าพเจ้าไปช่วยงานที่กุฏิของหลวงพ่อ ท่านยังเมตตาถาม อีกว่า

“อาจารย์สมพร ฟังเทศน์แล้วชื่นใจไหม”

ข้าพเจ้าจึงก้มกราบท่านด้วยความสำนึกในพระคุณอย่างสูงสุด

ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

ในระยะหลังข้าพเจ้ามีภารกิจงานมาก อาศัยการกำหนดจิตให้มีสติอยู่กับงานที่ทำ และอาศัยการบูชาพระสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุงมหากา และแผ่เมตตา อุทิศ ส่วนกุศล เป็นประจำ พอมีโอกาสว่างจะมาปฏิบัติธรรมและช่วยเหลืองานที่วัดทันที เป็นการ สร้างกุศลให้กับตนเอง และเป็นการตอบแทนพระคุณของหลวงพ่อ

บางครั้งข้าพเจ้ามักเข้าข้างตนเองว่า งานยังค้างอยู่มาก ควรทำงานให้เสร็จก่อนแล้ว ค่อยไปปฏิบัติธรรมทีหลัง แต่ก็มีอันทำให้ข้าพเจ้าอยู่ไม่ได้ต้องรีบมาวัดปฏิบัติธรรมก่อนเสมอ

ต้นเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้าพเจ้าป่วยมาก รู้สึกตัวว่าหมดพลังไปเลย อาศัยการ กำหนดจิตทำให้หล่อเลี้ยงชีวิตอยู่ต่อมาได้ ข้าพเจ้ายังมีการกิจติดพันอยู่ ยังมาวัดไม่ได้ นึก ใ่ว่างานเบาบางลงแล้วจะมาปฏิบัติธรรมที่วัด แต่ทำไม่ได้ตามที่คิด เพราะมีนิमितเตือนให้ ข้าพเจ้าเร่งปฏิบัติธรรมทันที

ในคืนวันพระกลางเดือนมีนาคม ๒๕๓๙ ขณะที่ข้าพเจ้านอนหลับอยู่นั้น จิตได้สัมผัสกับอีกมิติหนึ่ง มองเห็นท่อเหล็กอยู่ไกลมาก และจะพุ่งมาทางข้าพเจ้า มีความรู้สึกว่าจะมาทับข้าพเจ้าไว้ จึงคิดว่าถ้าก้าวหนีเพียงก้าวเดียวก็จะพ้น แต่ยังไม่ทันจะก้าวขา ท่อเหล็กก็มาทับเสียก่อน ยังสัมผัสไอร้อนของท่อเหล็กได้ และเห็นท่อเหล็กแตกแขนงออกเหมือนก้ามปูเคลื่อนไหวได้ ตรงปลายเป็นขวานอันใหญ่มาก และเห็นโดยไม่ต้องมองว่า ข้างหลังมีคนยืนคุมอยู่หนึ่งคน

ข้าพเจ้าไม่ตกใจและไม่รู้สึกกลัว แต่รับรู้ที่เราหนีไม่ได้แล้ว จึงยกมือขึ้นประนม ยืนสวดมนต์ **อิติปิโส ภควา...** สวดได้ไม่เท่าไร ท่อเหล็กก็หดตัวกลับไป ข้าพเจ้ารู้สึกตัวตื่นขึ้น จึงนั่งเจริญกรรมฐาน แผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศล และตั้งใจว่าจะรีบมาปฏิบัติธรรมทันทีที่มาได้ จากนั้นก็เอนหลังพักผ่อน ก่อนที่จิตจะขึ้นวิถีในตอนเช้า ยังมองเห็นท่อเหล็กอยู่ไกลลิบ ๆ กำลังหดตัวกลับไป

ข้าพเจ้าได้ปรารภเรื่องนี้กับท่าน **พ.อ.(พิเศษ) ทองคำ ศรีโยธิน** ท่านบอกว่า เป็นนิมิตเตือนให้เร่งปฏิบัติธรรมให้สูงขึ้นกว่านี้ มิฉะนั้นจะต้องได้รับโทษตามกฎหมายแห่งกรรมที่ทำไว้ที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์ได้นี้ เพราะได้ปฏิบัติธรรม แสดงให้เห็นได้ชัดว่า **“ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม”**

เมื่อมีโอกาสถวายรายงานหลวงพ่อก็ ท่านรับฟังด้วยความตั้งใจ และบอกว่า “ไม่เป็นไร ยังไม่ตายหรอก”

ข้าพเจ้าก้มกราบงาม ๆ ๓ ครั้ง ด้วยความสำนึกในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

บทส่งท้าย

ข้าพเจ้ามีโอกาสเข้าปฏิบัติธรรมตามที่ตั้งใจไว้ในปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ การปฏิบัติครั้งนี้ สติดีมาก จิตมีสมาธิ ปราศจากนิมิตใด ๆ ตลอดเวลา ๗ วันที่เจริญกรรมฐาน ในเดือนเมษายนข้าพเจ้าได้มีโอกาสมาวัดอีก ปรากฏว่ายังรักษาจิตได้เหมือนเดิม เมื่อธรรมะผุดขึ้นมาสอนจิตจะสงบยิ่งขึ้น จิตได้เข้าไปพบความจริงของชีวิตแล้ว ไม่มีอะไรแน่นอน นอกจากธรรมประจำจิต ทำให้จิตรู้แจ้งเห็นจริงดังที่กล่าวแล้ว

ขอฝากท่านผู้ที่จะปฏิบัติเองโดยอ่านจากหนังสือว่า ขอให้ท่านสละเวลามาขอรับพระกรรมฐานจากครูอาจารย์ก่อน เพื่อขอบารมีของครูอาจารย์คุ้มครอง เพราะในการปฏิบัติธรรมนั้น อาจพบอุปสรรคสิ่งกีดขวางมากมาย อาจเป็นเจ้ากรรมนายเวรมาตัดรอนการสร้างความดีของเรา ถ้าสติปัญญา และกำลังของเราไม่พอจะแก้ไขได้แล้ว จะทำให้เราแพ้ภัย

ปฏิบัติกรรมฐานไม่ได้ ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นมากมาย อีกประการหนึ่ง ครูอาจารย์ท่านมีประสบการณ์สูงกว่า ย่อมมองเห็นวิธีที่จะแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้

และ ขอฝากผู้ที่เห็นแก่ได้ทั้งหลายที่ไม่ยอมปฏิบัติให้รู้แจ้งด้วยตนเอง ขอบ เทียมถามท่านผู้รู้ ว่า ตนเองมีกรรมอะไรได้ใช้ให้หมดไป ขอเรียนว่าไม่เป็นผลดีต่อผู้ ถามเลย มีแต่จะทำให้ตัวเองเกิดอุปาทานในสิ่งที่ตนไม่รู้จริงอีกด้วย และแก้กรรม ไม่ได้ เพราะกรรมที่จะอโหสิกันนั้นต้องรู้ได้โดยผ่านเวทนาไม่ใช่สมาธิ ต้องชดใช้กรรมกัน ก่อน แต่จะรับกรรมหนักหรือเบาขึ้นขึ้นอยู่กับบุญกุศลของตนเองที่ได้เจริญขึ้นมากน้อย เพียงใด

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณวัดอัมพวัน อันเป็นแหล่งให้ข้าพเจ้าได้สร้างความคิด บุคลากรที่ อำนวยความสะดวกทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลวงพ่อพระราชสุทธิญาณมงคล คุณแม่ สุ่ม ทองยิ่ง และคุณหน้าจ๋าชื่น แสงฉาย ที่เมตตาอบรมสั่งสอนให้ที่פקพิง สบายทุกด้าน ทำให้ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในคุณพระศรีรัตนตรัย ได้มีโอกาสฝึกสติ จนสามารถระลึกถึง กรรม ทำให้มีจิตใจอ่อนโยน ยอมรับใช้กรรมโดยอุเบกขา และอโหสิกรรมต่อกัน

และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ทั้งที่เอ่ยนามปรือไม่ได้ เอ่ยนามก็ดี โดยเฉพาะท่านอาจารย์ ดร.กิงแก้ว อดิถากร ที่ให้ความเมตตาพาไปพบครู อาจารย์ และให้ความอุปถัมภ์คำจูงมาโดยตลอด จนกระทั่งข้าพเจ้าพึ่งตนเองได้

หลวงพ่อได้ให้ชีวิตใหม่ เป็นชีวิตที่มีกุศลธรรมประจำจิต ไม่ใจดำ อ้ามหิต เหยียดโหด ดุร้าย ฆ่าสัตว์ตัวเป็นให้จำตายอีกต่อไปแล้ว ชีวิตนี้มีแต่จะสร้างความคิด มีความปรารถนาให้ทุกชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้เดินทางมายาวนาน ไกลแสนไกล ผ่านชีวิตมามาก มีความปรารถนาจะยุติการเดินทางเสียที ข้าพเจ้าได้พบทางที่จะยุติแล้ว แต่ขึ้นกับตัวข้าพเจ้าเองว่า จะดำเนินต่อไปได้เป็นผลสำเร็จหรือไม่ ผู้มีพระคุณทุกท่านเป็นเพียงผู้ชี้ทางและสนับสนุนช่วยเหลือประมาณ ๒๐% เท่านั้น อีก ๘๐% เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องดำเนินไปด้วยตนเอง

ดังพุทธภาษิตที่ว่า **อตตาคิ อตตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนนั้นแล....